

KATKELMA KIRJOITUKSESTA ESERRIÄ VASTAAN

Sosialismin yhdistäminen työväenliikkeeseen (tämä kestävä ja todella vallankumouksellisen liikkeen *ainoa* tae) ei ole helppo asia, eikä ole mikään ihme, että sen aikaansaamista seuraavat erilaiset horjunnat — kirjoitimme me tasan kaksi vuotta sitten „Iskran” * ensimmäisen numeron ensimmäisessä artikkelissa. Ja jos oli välttämätöntä taistella sellaista suuntausta (virtausta) vastaan, joka oli valinnut oikean tien, mutta määritellyt virheellisesti tehtävänsä tällä tiellä, niin paljon välttämättömämpää on taistelu sellaista suuntausta vastaan, joka ei ajattelekaan mitään vähänkään täydellistä ja harkittua sosialismin yhdistämistä työväenliikkeeseen. Vailla yhteiskunnallista perustaa, ilman mitään yhteyttä mihinkään määrättyyn yhteiskunnalliseen luokkaan se yrittää peitellä sisäistä voimattomuuttaan innostuksen suuripiirteisyydellä, ohjelman „laajasuuntaisuudella”, *se tahtoo sanoa* (lue) aivan erilaisten ja vastakkaisten ohjelmien periaatteettomalla yhdistämisellä, ohjelmien, jotka nimenomaan tämän ominaisuutensa vuoksi soveltuvat yhtä hyvin sekä intelligenssille että proletariaatille kuin myös talonpoikaistolle. Intelligenssin en masse ** takana samoin kuin liberaalisen oppositionkin takana voidaan tällöin olla huomaamatta mitään yhteiskunnallista luokkaa (varsinkin kun se liberaalis-narodnikkilainen suuntaus, johon vanha venäläinen sosialismi ei kyennyt suhtautumaan kriittisesti eivätkä kykene nykyiset sosialistivallankumouksellisetkaan, julistaa itsensä luokkien ulkopuolella

* Ks. Teokset, 4. osa, s. 351. *Toim.*

** — joukkona. *Toim.*

olevaksi). Talonpoikaistoon voidaan suhtautua ratkaisematta mitenkään sen elämänperusteiden „kirottuja” kysymyksiä, kysymyksiä sen paikasta Venäjän ja koko maailman yhteiskunnallis-taloudellisessa kehityksessä, suhtautua sellaisin yleisin vallankumouksellisin ja sosialistisin (ensi näkemältä sosialistisin) fraasein, jotka — mikäli mahdollista — eivät olisi ristiriidassa yhdenkään vakiintuneen ja tunnetuksi tulleen talonpoikaiskysymyksen ratkaisun kanssa. Nykyinen myrskyisä ajankohta, jolloin milloin siellä milloin täällä puhkeaa taistelu, antaa mahdollisuuden tämän taistelun „melussa” sivuuttaa ylipäänsä kaikki periaatteelliset kysymykset ja rajoittua kaikkien sen ilmausten myötmieliseen tukemiseen ja „yksilöllisen vastaiskun” keksimiseen suhteellisen hiljaisuuden aikana. Syntyy sellainen suuntaus, joka on hyvin vallankumouksellinen fraaseiltaan, mutta ei lainkaan vallankumouksellinen todellisilta katsoimuksiltaan ja yhteyksiltään vallankumoukselliseen luokkaan, — vallankumouksellinen hallitusvastaisten hyökkäilyjensä jyrkkyydessä ja samalla aivan kykenemätön arvioimaan oikein tämän hallituksen yleistä taktiikkaa ja vastaamaan oikein tähän taktiikkaan. Ei todellakaan ole vaikeaa nähdä, että kaikista hyppäyksistä ja horjumisista huolimatta, hallituksen kaikesta hämmingistä huolimatta joissain erinäisissä tapauksissa sen taktiikka ylipäänsä paljastaa ilmeisesti sen itsepuolustuksen kaksi päälinjaa.

Kirjoitettu joulukuussa 1902

*Julkaistu ensi kerran v. 1939
aikakauslehdessä „Proletarskaja
Revoljutsija” № 1*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*